

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ŁÓDŹ, SOBOTA, 11 LIPCA 1925 r.

NUMER POJEDYŃCZY 20 GROSZY.

Nr. 159

Preludjum do procesu Steigera.

czy Pańczyszyn i Fidak dokonali zamachu na prezydenta Rzplitej? Mykytyn twierdzi, że uprzedzał komisarza Kajdana o przygotowaniach do zamachu.

Ze Lwowa donoszą:

Wczoraj przewodniczący sądownictwa r. Franke odczytał akt oskarżenia w którym prokurator oskarża: Mikołaja Mykytyna o oszczerstwo popełnione w ten sposób, iż przed organami policji oraz w śledztwie sądowym oskarżył S. Pańczyszyna i Dymitra Fidyka o zamach na p. prezydenta Rzplitej, dokonany w dniu 5 września 1924 r., poczem te zeznania jako nieprawdziwe odwołał; I. Kornhabera, I. Jaegera, M. Glasermana i J. Dwornickiego o to, że przy pomocy nagród pieniężnych osk. Mykytyna do oszczerstwa nakłonili; wreszcie M. Mykytyna i I. Kornhabera o autorstwo listu (rzekomo przez organizację ukr. podpisanego — w lipcu 1924 z pogrózkami) wysłanego do prez. Hawla, listu, mającego na celu wymuszenie zmiany zarządzeń, stosowanych w lwowskim więzieniu.

Po przerwie około godz. 11.30 przed poł. rozpoczęło się przesłuchiwanie osk. Mykytyna, który zeznaje w języku ruskim. Na pytanie przewodniczącego, dla czego posługuje się tym językiem odpowiada:

— Tym językiem najlepiej władam.

Przew.: Ale rozumie pan po polsku?

Osk.: Tak.

Przew.: Czy poczuwa się pan do winy?

Osk.: Do winy się nie poczuwam.

Przew.: Ale przyznaje pan, że zeznania złożone w śledztwie były fałszywe.

Osk.: Nie. Zeznania były prawdziwe — a raczej mam to przekonanie, że były prawdziwe.

Przew.: Czy odnośnie do zarzutu oszczerstwa. Czy...

Osk.: Miałem i mam to przekonanie, że zamachu dokonali Pańczyszyn i Fidyk. (Na sali poruszenie).

Przew.: A co do udziału w liście z pogrózkami...

Osk.: Żadnych listów nie pisałem i nikomu nie przedkładałem.

Przew.: Niech pan opowie coś o osobie.

Oskarżony poczyną zeznawać powoli z dłuższymi pauzami w wielkim zdenerwowaniu.

Mykytyn przedstawia dzieje swej młodości, która była jednym okresem „walki z zawistnym losem” czego konsekwencją jego dzisiejszy proces.

Tu oskarżony poczyną zeznawać po

polsku: ukończył szkoły we Lwowie. Już w klasie ósmej gimnazjalnej zaczął się interesować hasłami komunistycznymi — a w rok później wszedł w właściwą atmosferę życia politycznego za pośrednictwem Pańczyszyna.

W połowie sierpnia dowiedział się — zeznaje dalej oskarżony — że Pańczyszyn i Fidyk mają przyjechać do Lwowa celem urzędzenia

zamachu na p. prezydenta Rzplitej. Napisał list do kom. Kajdana, poczem zgłosił się osobiście: pan komisarz jednak nie chciał o niczem słyszeć, przyczem groził, że go aresztuje.

Około 2 września dostał wezwanie od kom. Kajdana, by się stawił w pewnej cukierni. W obawie przed komunistami zanęchał jednak spotkania w mieście publicznem.

Dnia 5 września t. j. w dniu przyjazdu p. prezydenta spotkał się raz jeszcze z kom. Kajdanem około godz. 6.30 rano i ponowił podejrzenie, że przygotowuje się zamach — p. Kajdan jednak i teraz doniesienie to zignorował.

Idąc w tym dniu t. j. 5 września po spotkaniu z p. Kajdanem (mieszkał przy ul. Strzeleckiej) spotkał w Rynku Pańczyszyna i widział jak wchodził do domu Maryniaka. Sądził więc, że idzie po rewolwery, które w swoim czasie ojciec Pańczyszyna dał Maryniakowi do przechowania. A wiedział (słyszał bowiem od znajomych), że

Pańczyszyn przyjechał z Fidykiem właśnie w sprawie owego zamachu i że mieli już wszystko do tego przygotowane.

Postanowił go więc śledzić.

Przew.: Czy rozmawiał pan z nim?

Osk.: Nie.

W tem miejscu prosi Mykytyn o krótką przerwę. Po przerwie zaś domaga się stanowczo przerwania przesłuchania, jest bowiem przemęczony i zdenerwowany, nie może więc skupić myśli.

Przewodniczący odroczył zatem rozprawę do dziś.

— Chciałbym jeszcze zdążyć na obiad urzędowy do restauracji. (Melbourne, Australja).

Kłęska powodzi na Pomorzu.

30 kilometrów ziemi pod wodą, Toruńska dolina nadwisiańska pokryta dwumetrową falą wody.

Z Torunia donoszą nam:

Z doliny nadwisiańskiej nadchodzą w dalszym ciągu alarmujące wieści o zwiększającym się wylewie Wisły. Obszar ziemi zalanej wodą powiększył się do 30 klm. kwadr.

Zalane zostały pola orne, łąki i ogrody.

Poziom wody na polach sięga 2 mtr. Wszystkie zasiewy zostały zniszczone.

Wsie: Tarnowo, Toporzyska, Wielka Zławień i Molin są dokoła oblane wodą.

Około północy sygnalizowano, że woda podchodzi do Starego Torunia.

Na ratunek wysłano wszystkich saperów 8-go pułku, drużyny harcurskie i oddziały policyjne.

W miejscu przerwania tamy woda utworzyła wyrwę głębokości około 10

metrów.

Zagrodzony wał pod Grudziądzem zo stał w porę zabezpieczony — dzięki czemu uniknięto niebezpieczeństwa wylewu

Według obliczeń dyrekcji dróg wodnych w Toruniu na dzisiejszy dzień spodziewany jest spadek wody o 20 cm.

Zupełnego spadku wody na zalanym terenie nie należy spodziewać się przed upływem tygodnia.

Obywatelski komitet ratunkowy rozpoczął energiczną akcję pomocy.

Eskadra łodzi motorowych dowozi żywność mieszkańcom zalanych wsi.

Ostatnio przedsięwzięto na szeroką skalę akcję skupu paszy dla bydła, które skutkiem zalania pastwisk i zniszczenia świeżych pokosów siana pozostało bez pożywienia

Olbrzymi pożar pod Częstochową.

Powstał wskutek uderzenia pioruna. — Straty wynoszą 2 i pół miliona złotych.

Z Częstochowy donoszą nam:

W czasie jednej z częstych obecnie burz z piorunami wybuchł groźny pożar w budynkach fabrycznych przedsiębiorstwa Izraela Praszkiere i Dawida Wisłickiego w Żarkach, pod Myszkowem.

Ogień strawił dwupiętrowy gmach fabryczny, halę maszyn i magazyny.

Straty wynoszą około 2 i pół miliona złotych, fabryka zaś ubezpieczona była tylko na 1.200.000 zł.

Na miejsce pożaru przybyły okolicz

ne straże ogńlowe, które po olbrzymim wysiłku, trwającym całą dobę ogień ugasiły.

Przyczyną pożaru było najprawdopodobniej uderzenie pioruna, na co wskazywała pogruchotana marmurowa tablicą rozdzielcza.

Fabryka przed kryzysem zatrudniała 600 robotników, przed samym zaś pożarem około stu.

Właściciele fabryki, zamieszkujący stale w Łodzi, po przybyciu do Żerek oświadczyli, że odbudują fabrykę.

Orszak ślubny pod pociągiem.

10 osób zabitych.

Straszny wypadek zdarzył się ostatnio w Hiszpanji. W miejscowości Murphía, skutkiem niezamknięcia przejazdu wóz chłopski z dziesięcioma osobami, które wracały z pobliskiej wsi z uroczystości weselnych, wjechał na tor kolejowy. Nagle nadjechał w dużym pędzie pociąg towarowy. Mimo natychmiastowego zahamowania lokomotywy, nieszczęścia nie uniknięto. Wóz wywrócił się, a 10 uczestników ślubu zginęło pod kołami pociągu.

Mord polityczny w Turcji.

Zabity został pierwszy sekretarz poselstwa angielskiego.

Łondyn, 10 lipca.

Biuro Reutersa donosi, iż wczoraj zamordowany został pierwszy sekretarz poselstwa angielskiego, Forbes Ader.

Jest to już drugi wypadek mordu politycznego, dokonanego w ciągu roku bieżącego na osobach urzędników angielskich na Wschodzie.

Rząd angielski wystąpi bardzo ostrze przeciwko temu morderstwu, i domagać się będzie od rządu angielskiego zadość uczynienia moralnego i materialnego.

Gdyby rząd turecki nie wypełnił żądań angielskich może dojść do poważnego konfliktu między Anglią i Turcją.

Sztandar Proroka

nad skrwawionemi polami marokańskimi.

Los Abd-el-Krima został przypięcętowany przez porozumienie francusko-hispańskie.

Madryt, w lipcu.

Powstańcy marokańscy znajdują się już przed bramami Fezu. Miasto to jeszcze dwa miesiące temu było zagrożone gdyż armja Abd-el-Krima posuwała się w szybkim tempie naprzód.

Francuska armja kolonialna, która składa się z 65 tysięcy żołnierzy i została ostatnio wzmocniona przez nowe pułki artylerji i eskadry lotnicze nie zdołała dotychczas powstrzymać naporu kabyłów.

Front marokański rozciągnięty jest na przestrzeni 300 kilometrów.

Liczebność wojsk Abd-el-Krima nie została jeszcze ściśle stwierdzona. Krążą jedynie pogłoski, że armja jego składa się tylko z dwudziestu tysięcy żołnierzy.

Na linii bojowej walczy jedynie 25 tysięcy żołnierzy francuskich, a reszta wojsk znajduje się w rezerwie bądź też przeznaczona jest do utrzymania pokoju wewnątrz kraju.

Wojska francuskie przez dłuższy okres czasu odcięte były od głównych arterji komunikacyjnych i nie otrzymały wskutek jego koniecznych zapasów żywności.

Dopiero w ubiegłym tygodniu udało im się oczyścić linię kolejową od wojsk nieprzyjacielskich.

Wojska Abd-el-Krima zajmują obecnie bardzo dogodne tereny obronne i na ogół, unikają większych tarć z oddziałami francuskimi, prowadząc natomiast stale wojnę partyzancką.

Armja Abd-el-Krima jest doskonale uzbrojona i we wszystkie nowoczesne rodzaje broni, nie wyłączając karabinów maszynowych i armat górskich.

Głównymi jej instruktorami są dezertery z francuskiej legji cudzoziemskiej.

Miejscowości położone na północy od Fezu, na których toczy się obecnie żarliwa walka, zostały dopiero rok temu zajęte przez Francję. Francja stara się oddziaływać również moralnie na szczepki tubylcze, które popierają Abd-el-Krima i w tym celu sułtan Marokka Muley-Jusset przeniósł swą siedzibę z Rabaty do Fezu, aby prowadzić propagandę na rzecz Francji wśród powstańców.

Nadchodzące ostatnio wiadomości z pola bitwy, czerpane przez specjalnych wysłanników pism hispańskich są bardzo pesymistyczne i wywołują zrozumięciem konsternację wśród sfer politycznych.

Urzędowym komunikatem z pola bitwy nikt nie wierzy. Trudno się również dowiedzieć, co pisze o wojnie Abd-el-Krim, gdyż Hiszpanja odebrała rebit pismom arabskim i egipskim na terenach swoich Często słyszy się obecnie pytania „Co będzie dalej? Czy Francja zwycięży, czy też utraci swe kolonie“?

Nie ulega wątpliwości, że Abd-el-Krim wojny tej nie wygra, albowiem Francja posiada znaczne większe siły wojskowe i może prowadzić wojnę przez dłuższy okres czasu.

Pozatem dojdzie przypuszczalnie do porozumienia między Francją i Hiszpanją w sprawie wspólnej akcji wojennej, co może przypięcętować los Abd-el-Krima

Gdyby nawet Francja rozgromiła armję Abd-el-Krima nie znaczy to bynajmniej, aby w Marokku ustał ruch wyzwoleńczy kabyłów.

Walka Islamu przeciw „niewiernym“ trwać będzie nadal i wywoła jeszcze zapewne wiec trudności w francuskiej polityce kolonialnej.

W. Z.

Międzynarodowy zjazd wolnomyslicieli we Wiedniu.

Zarząd związku i międzynarodówki wolnomyslicelskiej.

Sensacja — podstawa amerykańskiej prasy. Wynurzenia berlińskiej aktorki filmowej, która padła ofiarą reporterów.

Początkowo człowiek się oburza, ale później godzi się z reklamą.

Znakomita artystka filmowa berlińska p. Lola Kreutzberg, występująca zazwyczaj z swemi zwierzętami w ten sposób pisze o swojej podróży do Ameryki i o sensacyjności twórców dziennikarzy amerykańskich:

— Już na okręcie byłam oblegana przez pierwszego dziennikarza.

— Czy lubi pani myszy? — było pierwsze pytanie z jakim zwrócił się do mnie.

Następnego dnia „Times“ newjorski w dłuższym artykule pisał już o tem, że myszy są memi ulubionymi zwierzętami, a prócz tego pisał i o innych rzeczach, o których słyszałam poraz pierwszy, a więc iż przedsięwzięłam podróż do Indji, w którą mam zamiar sama wyruszyć. Skutków tego pierwszego wywiadu nie przewidziałam. Od tego dnia jednak byłam w krzyżowym ogniu prasy.

W Wiedniu otwarte zostało nowe muzeum wojskowe, w którym znajduje się mundur i zbroja 12-letniego cesarza Franciszka Józefa z okresu, gdy odbywał swą pierwszą służbę wojskową.

Mój pokój w hotelu Pensylwanja był ciągle oblegany przez reporterów; na każdym kroku spotykałam się z fotografami.

„Kobieta, która odważyła się podjąć swą ekspedycję naukową do Indji“.

Kobieta, która jest operatorem, reżyserem, artystką i badaczką naukową“.

Kobieta, która mimo męskości swych zainteresowań, pozostaje jednak bardzo kobieca.

Takie były tytuły, artykułów które ukazały się o mnie w dziennikach amerykańskich.

Telefon mój dzwonił ciągle. Wszędzie mnie chwytało przy jedzeniu, u fryzjera, w teatrze...

Przeprowadziłam się wówczas do hotelu „Astor“, ale i tutaj dziennikarze nie dali mi spokoju. Musiałam im ciągle opowiadać o moich filmach, w których występowałam ze zwierzętami. Nauczyli mnie po kilku dniach wielu wyrażen angielskich, lecz denerwowali się bardzo, gdy informowałam ich o tem, o czem wiedziały już inne pisma.

Moją znajomość psychiki ludzkiej przez tę podróż do Ameryki powiększyłam nadzwyczajnie. Jak dziwnie jednak czasem jednakowo reagują umysły ludzkie w Ameryce, w tym kraju wolności.

Proszono mnie bowiem ciągle o nowe rewelacje i wówczas wpadłam na pomysł. Sprowadziłam fotografie wszystkich moich zwierząt, które ukazały się w ilustrowanych czasopismach niemieckich i dałam je wszystkim oblegającym mnie dziennikarzom.

Wówczas jednak otrzymałam od przeszło czterdziestu redaktorów dzienników i czasopism jednakową odpowiedź: Nie obchodzą nas zwierzęta pani, Nas obchodzi jedynie pani sama, gdy pani walczy z tygrysam i lwami“. Nie pomogły, absolutnie wyjaśnienia. Mówiłam im, iż właśnie najciekawsze są moje zwierzęta, wszystkie one są bowiem wspaniałymi okazami. Dziennikarze pozostali przy swoim.

Wówczas dziennikarze wpadli na nowy pomysł.

Jeden z nich zaprosił mnie do ogrodu zoologicznego. Poszłam chętnie, gdyż lubię oglądać zwierzęta.

Ale cóż! Gdy tylko przy jakimś zwierzęciu zatrzymałam się dłużej, fotografowano mnie natychmiast. Następnego dnia ukazały się fotografie te w pismach. Gdy i to nie wystarczyło, rysowano odpowiednie obrazy.

Pewnego dnia bez mojej wiedzy ukazała się w jednym z dzienników w Filadelfji ogromny rysunek, przedstawiający

walkę, jaką stoczyłam w mem berlińskim atelier z ogromnym niedźwiedziem. Rysunek ten przedstawiał rzeczywiście prawdziwe zdarzenie. Opowiedziałam bowiem jednemu z reporterów, temu właśnie, z którym byłam w ogrodzie zoologicznym, o wypadku, który zdarzył mi się pewnego dnia w Berlinie

Gdy wróciłam po jakimś bału do mego atelier, mój ulubiony niedźwiedź, który nie poznał mnie, rzucił się na mnie. Udało mi się go jednak wówczas uspokoić.

Dziennikarzowi owemu powiedziałam iż był to mały niedźwiedź, nie chcąc, by i z tego wypadku robił sensację, jednak i to nie pomogło.

— Pani mówiła pewnie niedźwiedź dlatego, iż lubiła go pani bardzo — powiedział później ów dziennikarz. Rysunek ów zreprodukowany został później wraz z odpowiednimi artykułami w 400 różnych czasopismach amerykańskich!

Z całej tej podróży mojej do Ameryki pozostało mi przedewszystkiem jedno — zrozumiałam na czem polega sensacyjność dziennikarstwa amerykańskiego.

Przed wyjazdem mówiłam do dziennikarzy uśmiechając się:

— Rozumiem pańów, chielibyście, abym pozwoliła się rozszarpać przez lwy, ale za obraz taki musicie dać mi dużo dolarów!

Reklama i sensacja, dwa te czynniki decydują w prasie amerykańskiej. Z początku trudno się do tego przyzwyczaić potem człowiek oburza się tylko, lecz nie przeciwdziała, a w końcu wychodzi się jednak na tem dobrze...

Rewizja sensacyjnego procesu.

Przed trybunałem apelacyjnym w Brukseli odbywa się rewizja procesu, który przed dwoma laty zajmował żywo opinię publiczną.

Młody magnat Van der Wouwer, został oskarżony i skazany na dożywotnie ciężkie roboty za zabójstwo niejakiego Steinmana, którego żona, kochanka Van der Wouvera, miała wziąć udział w zamordowaniu męża.

Obecnie na żądanie skazanego sprawa przyszła przed trybunał apelacyjny.

Śmietanka i mleko

Sterylizowane i homogenizowane

T-wa „ZDROWIE“

zawsze gotowe do picia.

Dziś i dni następnych!

CASINO

Dziś i dni następnych!

ULICA MILJARDERÓW

8 wielkich aktów z życia zdegenerowanych miljarderów amerykańskich.

W roli głównej uroczą **Bébé Daniels**

...Pałace Rockefellerów, Morganów, Fordów. ...Przepych, jak z bajek tysiąca i jednej nocy. ...Tragedja ludzkich namiętności i żądz w złotych oparach dolarów. ...Miljarderki w szponach indyjskiego Rasputina **oto motywy tego filmu.**

Ceny miejsc od 1 złotego.

Początek przedstawień o godz. 6-ej

Proces Angersteina.

Przy stoliku w III-rzędnej restauracji.

Godni politowania są ludzie, stołujący się w podrzędniejszych jadłodajniach.

Wszystko urąga tu najprymitywniejszym przepisom o higienie.

Łódź, tak samo zresztą jak każde większe miasto posiada znaczną ilość podrzędniejszych restauracji t. zw. III rzędu. Pomimo jednak, że do restauracji tych uczęszcza znaczna część ludności naszego miasta, rzadko kiedy zwraca się uwagę na to, iż w przedsiębiorstwach tych nie przestrzegane są częściowo elementarne przepisy o higienie. Nie dbają o to właściciele tych zakładów, nie zważają na to goście.

Lokale te mogą się więc stać w porze letniej rozsadnikami różnych chorób.

Pobieżna choćby obserwacja tych lokali narzuca nam szereg niewesołych refleksji.

Przedewszystkiem rzuca się w oczy niedbałość w ubiorze kelnerów, kolidująca z prymitywnymi nawet zasadami czystości. Publiczność przyzwyczaiła się już do tego stanu rzeczy i przeważnie nie reaguje na to.

Tak zw. zakąski szeroko rozłożone na białym nie są przykryte siatką, ani umieszczone w oszklonych szafkach.

Szklanki, kieliszki i kufle myje się tu przez cały dzień w jednej i tej samej wodzie, gdyż — gruntowniejsze mycie naczyń związane jest podług pojęć właściciela z ogólnym remontem lokalu.

Straszliwe również dzieją się rzeczy z pieczywem. Bułeczki i chleb przechodzą przez ręce setek gości, zanim zostaną przez kogoś spożyte.

Nie reagują na to ani właściciele ja-

dłodajni, ani goście, mimo, iż na ścianach wiszą przepisy, mówiące o tem, iż dotykanie artykułów spożywczych jest surowo wzbronione.

Z tych powyżej przytoczonych uwag widocznym jest, jak negowane są przepisy sanitarne przez podrzędniejsze restauracje. Konieczna jest tutaj stała obserwacja, możliwie jaknajczęstsza, uskuteczniata przez odpowiednie czynniki, które winny surowo reagować na podobne traktowanie sprawy przez właścicieli jadłodajni.

Dol.

Kwiatki z bruku wielkomińskiego.

SPECJALISTA OD POSAD.

11-letni Zenon Masłowski, przechodząc ulicą Kilińskiego zaczepiony został przez Leona Niedzielskiego, Gubernatorska nr. 9.

Ostatni, wiedząc, że Masłowski poszukuje pracy, wyludził od niego pieniądze, jednak pracy mu nie dostarczył.

DERKACZ W POTRZASKU.

Anastazy Derkacz, w ciągu krótkiego czasu zdażył dwukrotnie zdezerterować, zajmując się w międzyczasie kradzieżami. Na rozprawie w sądzie wojskowym okazało się, że Derkacz jest z zawodu koniokrądem, a sądy cywilne poszukują go za rozmaite przestępstwa.

Sąd, po przeprowadzeniu rozprawy, skazał Derkacza na 2 lata więzienia z przeniesieniem do 2-ej klasy żołnierzy.

Zamach samobójczy żołnierza.

Po sutej libacji — wrócił do domu

i po sprzeczce z matką wychylił buteleczkę jodyny.

Wczoraj około godziny 11-ej wiecz. w mieszkaniu swych rodziców przy ulicy Zawiszy nr. 27 targnął się na swe życie 25-letni Jan Stańczyk, szeregowiec 31 pułku S. K.

Stańczyk przed wieczorem przybył do rodziców, będąc w stanie nietrzeźwym. Zaraz na wstępie wszczął z domownikami awanturę, lecz potem uspokoił się i udał się na nocny spoczynek.

Po jakimś czasie przybyli doń koledzy i wyszli z nim na miasto.

Udali się do restauracji, gdzie zabawa rozpoczęła się na dobre.

Bawiono się ochoczo. Ażeby jednak podnieść i tak już dość "dobry humor, wkrótce na stole znalazły się butelki z „wodą życia“.

Brzęk kieliszków mieszał się z wesółym śmiechem i śpiewem. Strzelały korki otwieranych butelek.

Zabawa wrzała w całej pełni.

Wreszcie w głowach rozbawianych gości poczęło szumieć. Alkohol poczynił działać. Przed oczami wszystkich poczęły już wirować stoły, krzesła i ściany.

Wypili jeszcze po kieliszku „strzeżmiennego“ i całe towarzystwo wyszło na ulicę.

Stańczyk wsiadł do dorożki i kazał się zawieźć do domu rodziców.

Był wesół. Ale ktoś mu się bliżej przyjrzał, mógłby zaobserwować, że był to „humor wisielczy“.

Rozmaite ponure myśli błąkały mu się po czaszce.

Zapukał do drzwi. Otworzyła mu matka, która widząc syna w takim stanie namawiała go, by się natychmiast położył spać. Spotkała się jednak z ostrym sprzeciwem. Syn fuknął na nią głośno, siadł przy stole, ukrył twarz w dłoniach i dumiał. Po jakimś czasie wstał i wszczął sprzeczki z matką.

Głośna sprzeczka zbudziła resztę domowników i — wynikła ogólna kłótnia.

W pewnej chwili Stańczyk chwycił buteleczkę z jodyną i wychylił całą jej zawartość.

Zawezwano pogotowie, którego lekarz po przeplukaniu denatowi żołądka, pozostawił go na miejscu. gs.

Zwabili ją do mieszkania

i usiłovali dokonać na niej bestjałskiego czynu.

Opłakane skutki przygodnej znajomości w parku.

Korzystając z pięknej pogody dnia onegdajszego panna Stanisława Włodarczyk wybrała się do parku Sieńkiewicza by odetchnąć nieco świeżym powietrzem.

Przechadzając się po parku ujrzała przed sobą dwóch przystojnych młodzieńców, którzy z pierwszego wejrzenia zjednali sobie sympatię dziewczyny.

Młodzieńcy wszczęli z panną Stanisławą rozmowę i zaproponowali przechadzkę po parku, na co panna W. chętnie się zgodziła.

Temczasem na niebie poczęły gromadzić się chmury, zwiastujące zbliżający się deszcz. Młodzieńcy zaproponowali więc udanie się do mieszkania jednego z nich, Stanisława.

Panna Stasia po krótkim wahaniu zgodziła się na propozycję i całe towarzystwo udało się do mieszkania przy ulicy Cegielnianej.

Tutaj dwaj „dżentelmeni“ poczęli czytać pannie W. niedwuznaczne propozycje

Gdy przestraszona dziewczyna chciała wyjść z pokoju, jeden z młodzieńców chwycił ją za rękę i, przewróciwszy, usiłował dokonać na niej gwałtu.

Dziewczyna natężyła wszystkie siły i walczyła zaciekle.

Resztkami sił broniła się przed brutalami. Nieludzkie okrzyki wydobywały się z jej piersi. Lecz wołania o pomoc nikt nie usłyszał.

Panna Stanisława poczuła w końcu, że siły ją opuszczają. — Jak przez mgłę widziała nachylone nad nią postacie...

Ostatnim wysiłkiem podbiegła dziewczyna do okna i, otworzywszy je, poczęła wzywać pomocy.

Włodarczykówna udała się do komisariatu, gdzie o zajściu tem zameldowała.

—————

Czytajcie „REPLIKĘ“.

Dobry nauczyciel — podstawą dobrej szkoły.

Dlaczego mamy tak mało wykwalifikowanych sił pedagogicznych?

Nauczyciel winien się również uczyć i przejść przez ogień egzaminów.

Wszyscy wołamy o dobrą szkołę. I nie dziwnego, wszak wiemy, jaka jest rola szkoły w procesie rozwojowym narodu.

Wykazujemy niedomagania i braki dzisiejszej szkoły, podajemy środki zaradcze i sposoby naprawy i zgodni jesteśmy w jednym, że warunkiem dobrej szkoły jest dobry nauczyciel.

W szeregu uwag i artykułów, które w ostatnich czasach prasa polska coraz częściej poświęca szkolnictwu, raz poraz porusza się zagadnienie „dobrego nauczyciela”.

Mówi się więc o jego ideaowości i powołaniu, o talencie pedagogicznym, talencie, dobroci serca, przygotowaniu itp.

Wszystko to jest niewątpliwie słuszne i bez tych zalet i wielu jeszcze innych trudno sobie wyobrazić dobrego nauczyciela.

Mówiąc jednak o dobrym nauczycielu, nie wolno zapominać o tym, że najlepsze warunki wrodzone okażą się nie dostateczne, jeśli nauczyciel nie będzie posiadał należytego przygotowania do ciężkiego swego i odpowiedzialnego zawodu.

Przygotowanie to zaś musi być dwójakie pisze „Kurjer Warszawski”: naukowe i pedagogiczne.

Teoretycznie uznają to również nasze władze szkolne, które domagają się od kandydata na nauczyciela szkół śred-

nich egzaminu naukowego oraz egzaminu pedagogicznego, zwanego też nauczycielskim, który w zasadzie daje dopiero uprawnienie do pełnienia zawodu nauczycielskiego.

Jak wynika z rozporządzeń ministerjalnych, ma kandydat po złożeniu egzaminu naukowego w szkole akademickiej kształcić się przez dwa lata w odpowiedniej uczelni pedagogicznej, poczem powinien przystąpić do ostatecznego egzaminu nauczycielskiego (pedagogicznego).

W teorii zatem rozwiązano sprawę trafnie i gdyby za teorią szła praktyka, nie mielibyśmy powodu do uskarżania się na brak przygotowania pedagogicznego u nauczycieli.

W rzeczywistości jednak, jest niestety, inaczej i odnosi się to nie tylko do przeszłości, ale — co gorsza — do teraźniejszości, a nawet przyszłości.

Władze bowiem, żądają od kandydatów na nauczycieli przygotowania pedagogicznego, nie zorganizowały dotychczas we wszystkich ośrodkach uniwersyteckich odpowiednich studiów pedagogicznych, tam zaś, gdzie one powstały (Kraków, Warszawa), traktują je po macoszemu i nie dają im warunków należytego rozwoju.

Obok tego zaś występuje jeszcze czynnik drugi, niemniej groźny dla dostatecznego przygotowania nauczycieli.

Oto władze szkolne mianują coraz

częściej nauczycielami kandydatów bez egzaminu pedagogicznego, tworząc w ten sposób nowe kadry nauczycieli niewykwalifikowanych.

Ci zaś, tak zwani nauczyciele tymczasowi obciążeni przeważnie nadmiarem lekcji, rzucani na prowincję lub do miast uniwersyteckich, pozbawionych uczelni pedagogicznych, nie mając możliwości uzupełnienia swych studiów i zdobycia pełnych kwalifikacji, nie tylko nie poprawiają sytuacji w szkolnictwie, ale przeciwnie pogarszają ją, powiększając zastęp wiecznie niezadowolonych ze swego położenia niedokwalifikowanych nauczycieli.

Prawda, wielki jest brak nauczycieli, ale przeciwdziałanie mu po linii najmniej szęgo oporu, jest polityką krótkowzroczną i odbić się musi szkodliwie na rozwoju naszej szkoły.

Sprawy te, obok innych szkolnych, stanowią przedmiot troski zorganizowanego nauczycielstwa, w szczególności towarzystwa nauczycieli szkół średnich i wyższych.

Zarząd główny T.N.S.W. wystąpił też przed końcem roku szkolnego do p. ministra W. R. i O. P. z obszernym memorandumem w tej sprawie, w którego konkluzji wysunął następujące wnioski:

1. We wszystkich miastach uniwersyteckich powinny być organizowane uczel-

nie pedagogiczne, albo pod postacią pełnych, studiów pedagogicznych, jak np.: zapoczątkowane studium przy uniwersytecie w Krakowie, albo w formie osobnych instytutów pedagogicznych, jak to ma miejsce w Warszawie.

2. Należy zapewnić tak studjom jak i instytutom pedagogicznym stan prawny egzystencji i dobre warunki rozwoju; a) przez utworzenie odpowiednich etatów dla sił naukowych; b) przez zapewnienie środków materialnych na organizowanie bibliotek o treści pedagogicznej oraz pracowni o charakterze dydaktycznym; c) przez wyznaczenie tym studjom i instytutom szkół różnego poziomu i typu oraz kurs, jako warsztatów badań oraz praktyki dla studentów; d) przez zapewnienie stypendiów na studia zagranicą tym młodym siłom naukowym, które zechcą poświęcić się pracy naukowo-pedagogicznej; e) przez zapewnienie tak studjom jak i instytutom pomieszczeń lub kredytów na budowę, niezbędne dla tego rodzaju uczelni.

W wymienionym memorandum porusza też nauczycielstwo niebezpieczeństwo, płynące z powoływania do państwowych szkół średnich nauczycieli, którzy nie mają pełnych kwalifikacji.

Nie sposób odmówić racji nauczycielstwu, które uważa, że dobrym nauczycielem musi być tylko człowiek należycie do zawodu swego przygotowany.

Mokro, zimno i nudno...

Od rana pada deszcz...

Siedzę przy oknie i patrzę tępych wzrokiem na brudne kałuże wody, na szare, ołowiane niebo i myślę sobie:

— Nuudaaa...

W takie dni, gdy powietrze przesycone jest szarym ołowiem, a niebo płacze, jak skrzywdzone dziecko, nie chce się o niczym myśleć, o niczym mówić, ani pisać...

Sniadanie, obiad i kolacja... Rano, po łudnie i wieczór... I w dodatku ta nuda, przeraźliwa, niebezpieczna nuda...

Lipiec, czy listopad?... Drzewa zielone, a deszcz — jesienno...

Mokną liście, mokną otwarte parasolki, brudne chodniki, śliskie dachy domów, tramwaje, sprzedawcy papierosów i gazet.

I miłość moknie na deszczu...

Siedzę przy oknie i patrzę w rozchla paną błotem ulicę...

Idzie dwoje ludzi pod parasolem. On z podniesionym kołnierzem od palta, ona z lekko podniesioną sukienką, odsłaniającą lekko kolana. Idą szybkim krokiem, przytuleni do siebie, a z parasola kapie krople deszczu. Człapią bucikami po błocie. Twarze krzywią się grymasnie.

— Wejdźmy do bramy...

— Psiakrew!

Pół godziny czekają w bramie. Zimno. Mokro. Nie można się uśmiechnąć, ani coś powiedzieć.

— Kiedy już przestanie padać?...

On milczy.

— Odezwij się chociaż...

— No, nie wiem, nie wiem...

— Jesteś opryskliwy...

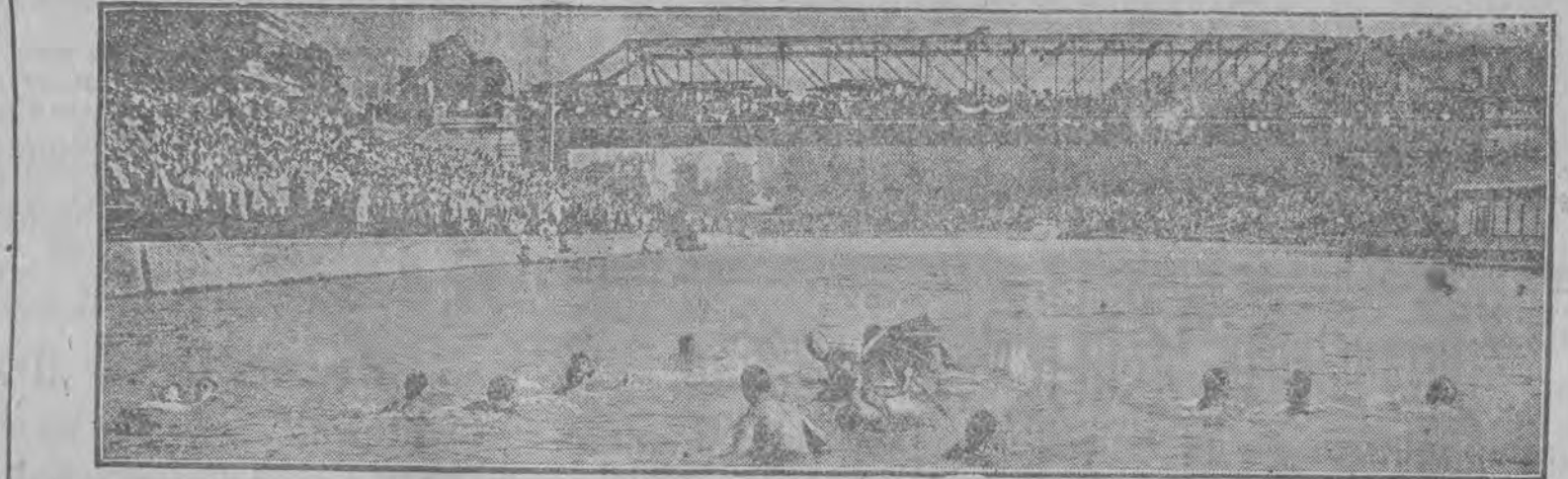
— Nudna jesteś... Wytrzymaj twarz — jest mokra...

Milczą. Deszcz pada. W bramie ciemno i ponuro, jak w piwnicznej izbie.

— W zeszłym roku...

— W zeszłym roku, w zeszłym roku!... Ciągłe wspomnienia! Wiem, że w zeszłym roku było ładnie — a teraz pada deszcz i — kwita!

— Dlaczego mówisz tak opryskliwie do mnie... Czy się gniewasz na mnie?...

Sezon kąpielowy — w całej pełni... Ale, niestety, nie u nas, lecz w Wiedniu, gdzie lipiec nie wysiła się, by robić konkurencję październikowi...

A gdy minęły piękne dni Aranjezu...

Wyrzucili go z czwartej klasy gimnazjalnej. Miał wówczas lat 15.

Wśród złotej młodzieży łódzkiej znany był tylko z imienia, jako „Michałek”.

Spotykano go wszędzie. Na Piotrkowskiej, u Gostomskiego, w „Teatralnej”. Zawsze wesoły, uprzejmy, elegancki, przyzwoicie ubrany i... bezezelnny.

Obracał się w towarzystwie ludzi, niekoniecznie budzących zaufanie.

Oplatały go gęstą siecią jakieś indywidualia z pod ciemnej gwiazdy, zidjociałe półgłówki, paskarczyki i zbankrutowane „inteligenty”.

„Michałek” — bawił się.

— Nie gniewam się, ale nie wspominać ubiegłego lata... Otwórz parasol!

Wychodzą z bramy. Dorożka z podniesioną budą wlece się po ulicy.

Jak można kochać w taką pogodę?

W jaki sposób pozbyć się złego humoru?

W dusznych separatkach trzeciorzędnego hoteliku z podartymi firankami i wytartym pluszem na połamaanych krzesłach spędzał szalone noce w towarzystwie dam podejrzanego konduity.

A gdy szary świt pobielał domy — włóczył się bocznymi uliczkami, czekając otwarcia bramy, by móc niepostrzeżenie wkraść się do mieszkania i przespać do południa.

Mijały dni, tygodnie — lata...

„Michałek” rósł, męzniał, nabierał coraz większej oglądy towarzyskiej, ale jednocześnie karłowaciał umysłowo coraz bardziej.

I oto stanęła na drodze jego życia pu-

drowana i szminkowana kobieta, która dawniej była zwykłą kokotą.

„Michałek” dał się usidlić...

Zapomniał o świecie — rzucił się w wir nowych, hulaszczyczych zabaw, trwonił pieniądze ojca, wykradane pokrywommu z kasy i plawił się w rozkoszach doczesnego życia.

Aż przyszła kryzys na Matyska...

„Michałek” w sprawach handlowych ojca wyjeżdżał do Wiednia.

Przy tej okazji jeden z kupców łódzkich dał mu większą sumę pieniędzy, by mu wykupił weksle w Krakowie.

„Michałek” przyrzekł spełnić polecenie i wyjechał ze swą ukochaną.

W Krakowie bawił dwa tygodnie, trwoniąc pieniądze, a gdy zabrakło mu własnych funduszy — zaczął wydawać pieniądze, przeznaczone na wykupienie weksla.

Gdy wrócił do Łodzi po czterech tygodniach — został aresztowany.

Skończyły się piękne dni Aranjezu...

Powędrował „Michałek” do więzienia i po hulaszczyczym życiu musiał się zadowolić suchym chlebem i wodą.

Sąd skazał Michała W. na 2 lata więzienia i opłacenie kosztów sądowych.

Juris.

Deszczu, brzydki, niesforny deszczu, który padasz od świtu do zmroku — czemu nas nudzisz, jak brzydki film, jak nieciekawa, natępna kobieta?

Deszczu, okrutny deszczu — czemu padasz, padasz i padasz, głuputki — co ci z tego przyjdzie?

Smutku ołowiany na sinym niebie, przepuść promienie słońca, niech nas za leją, zatopiają, niech nas obejmą — jak ciepłe ręce kochanej, jedynej kobiety!

Pogoda obrzydliwa — pozwól wyjść nam na urlop!...

Bolski.

Strasne samobójstwo tancerki włoskiej.

Skoczyła ze szczytu katedry medjolańskiej. Olbrzymią swą fortunę zapisała ochronce dla dzieci.

Około godz. 10 rano liczni przechodnie, spieszący przez „Piazza del Duomo“ w Medjolanie byli świadkami przerażającej sceny.

Oto z najwyższego punktu sławnej katedry rzuciła się na bruk jakaś kobieta i poniosła śmierć na miejscu.

W jednej chwili około zwłok samobójczyni zebrały się takie tłumy, że policja z trudem mogła torować sobie drogę. Ciało złożono na noszach i przeniesiono do szpitala. O ile rozpoznac można było ze strasznie pokaleczonej twarzy, była to młoda kobieta. Ubrana była niezwykle elegancko.

W kurczowo zaciśniętej ręce widniała złota torebka. Gdy przywieziono zwłoki do „Ospedale Maggiore“ otworzono przedewszystkiem torebkę, by zbadać kim jest samobójczyni. Nic jednak prócz chusteczki z monogramami A. T. i portmonetki, nie znaleziono. Na jedwabnej bieliźnie wyhaftowany był ten sam monogram.

Całe ubranie było zalane krwią, która płynęła z rozstrzaskanej czaszki.

Zaledwie zdolano umyć trupa i złożyć go do kostnicy, gdy do szpitala wpadł ogromnie zdenerwowany młody człowiek.

Na zapytanie dyżurnego lekarza, do kogo chce się udać, młodzian zdołał zaledwie wybełkotać:

— Pokażcie mi ją, czy to ona?!

Lekarz domyślił się, iż chodzi tu o kobietę, która w tak straszny sposób zginęła, i zaprowadził go do kostnicy.

Ujrawszy trupa, przybysz zemdał doprowadzony do przytomności dopiero po dłuższym czasie odzyskał mowę. Powiedział, iż samobójczynią jest 23-let-

nia Anna Tavazza, tancerka kabaretowa, którą kochał do szaleństwa i przez którą był także kochany.

W przeddzień powstała między nimi mała sprzeczka i Anna opuściła go ze słowami:

— Pamiętaj, że jeżeli mnie się to wszystko sprzykży, rzucę się z katedry.

Nie zwrócił wówczas uwagi na to powiedzenie. Gdy przechodził rano przez plac katedry dowiedział się o strasznym wypadku i instynktem wiedziony przyjechał do szpitala.

Anna Tavazza znana była w bawliwych się kołach młodzieży medjolańskiej ze swej fenomenalnej urody.

Młoda, opływająca w zbytkach dziewczyna, zawsze wesola, od roku była oficjalną przyjaciółką hrabiego F., owego młodego człowieka, który przybiegł do szpitala.

Pod wieczór tego samego dnia zgłosiła się do szpitala przyjaciółka samobójczyni, która opowiedziała, że gdy o 9 i pół rano szła do zajęcia do magazynu „Rinascente“, mieszczącego się na placu katedry, spotkała Annę. Zdziwiona zapytała ją, dlaczego już tak wcześnie wyszła. Anna, śmiejąc się odpowiedziała:

— Chciałam rano w cukierni napić się czekolady, a teraz idę na mszę do katedry.

Przyjaciółki uściśniły się i Anna poszła do kościoła.

Śmierć młodej tancerki zrobiła przynębiające wrażenie w Medjolanie.

W mieszkaniu Anny Tavazza, które opieczętowała policja, znaleziono na biurku list, w którym zmarła całe swe mienie zapisuje na ochronki dla dzieci.

Co myśli i mówi kobieta w chwili, gdy jej fryzjer obcina włosy.

Pewien fryzjer paryski, który poza swoim zawodem jest jeszcze nieco refleksyjnie usposobiony, zabawiał się w studia psychologiczne na temat zachowania się kobiet w chwili decydującej o losie ich fryzury. Mimo różnic temperamentów i usposobień występowała niezmiennie u wszystkich pań 3 jednakowe objawy.

Po pierwsze: panie, które obcinają sobie włosy, czynią to zawsze podczas nieobecności mężów.

Po drugie: kiedy pani wyjawia już fryzjerowi swą decyzję co do obcięcia włosów i mistrz sztuki fryzjerskiej pochodzi do niej z grzebieniem i nożyczkami, powtarza ona stale:

— Tylko nie za krótko. Proszę je zostawić możliwie długie...

Po trzecie: Gdy uciążliwy proceder jest ukończony, pani ogląda swoją nową fryzurę ze wszystkich stron pod najróżniejszych katami widzenia. Pani powiada wówczas z westchnieniem ulgi: „Ach, takiej wielkiej różnicy wcale nie ma“.

Fryzjer, który posiada specjalne doświadczenie dodaje jeszcze jeden objaw, należący jednakże już do innej dziedziny:

— Tylko proszę, niech mi pan to pięknie zrobi, dostanie pan specjalny napiwek.

Nie ma też żadnej kobiety, któraby wskutek radości i zadowolenia z nowej fryzury nie zapomniała zostawić obiecane wynagrodzenia.

JULIAN STARSKI.

Powieść sensacyjno-kryminalna z życia łódzkiego.

— Często przychodzi? — rzucił ostre pytanie przez zaciśnięte zęby.

— Dawniej przychodziła prawie codziennie, ale teraz już jej nie widziałam od kilku dni.

— Aha — mruknął Wiewióra i potarł sobie ręką czoło, jakby chciał przyprowadzić rozstrzelone nieoczekiwanem odkryciem myśli do normalnego biegu.

Nic nie mówiąc, włożył czapkę i wyszedł na ulicę.

Orzeźwił go zimny deszcz jesienny. Podniósł kołnierz od palta i zatopiony w swych myślach, skierował kroki do domu.

— Błoto bulgotało mu pod stopami,

deszcz śledził niecierpliwie po twarzy.

— W tym się kryje jakaś straszna, ponura tajemnica — myślał. Był pewny, że ową panią, która „mówiła po francusku“ był nikt inny, tylko Giovanna... Nie chciał myśleć o tem, po co widuje się z Hardtem i jakie ich wiążą ze sobą wspólne interesy. Odkładał te myśli na potem — na dalszy dystans — byle dalej byle dalej...

Teraz chciał być jaknajprędzej w domu, by móc spokojnie zastanowić się nad dzisiejszymi sensacyjnymi odkryciami i wyciągnąć z nich odpowiednie konsekwencje.

Zdwoił krok.

31

Po kilku minutach był już w domu. Zdjął płaszcz i rzucił się na kanapę.

— Co teraz czynić, co czynić? — myślał gorączkowo. — Jestem na tropie Giovanny, a tem samem w przededniu rozwikłania krwawej tajemnicy numeru hotelowego. Muszę działać szybko sprawnie i zdecydowanie, by w ostatniej chwili nie spudłować.

Palił papierosy jeden za drugim — Zmógł go ciężki twardy sen...

Gdy się obudził, na dworze było już zupełnie ciemno...

— A to dopiero zaspiałem — rzekł do siebie, spoglądając na zegarek — już siódma dochodzi...

Włożył pośpiesznie płaszcz deszczowy, wyszperał w szafie jakąś starą czapkę i wyszedł na miasto.

Nie zdawał sobie jeszcze sprawy z tego, dokąd idzie.

Wstąpił do redakcji. Wrzała tu gorączkowa praca. Przejrzył biuletyny agencji prasowych i wydał odpowiednie dyspozycje.

Poczem znalazł się znowu na murzającej się w jesiennym słońcu ulicy. Skinał na dorożkę.

— Piotrkowska Nr. ** — rzucił adres dorożkarzowi.

Cherława szkapą z trudem cianała rozklekotany wehikuł po wyboistym bruku łódzkim.

Wreszcie po kilkunastuminutowej jeździe stanęli przed czteropiętrową kamienicą, w której się mieścił kantor Hardta.

Wiewióra wyskoczył lekko z dorożki i stanął we wnętrzu przeciwległej bramy.

Spojrzał na zegarek. Była już siódma, a więc Hardt powinien zaraz wyjść.

Wyteżył wzrok, wpatrując się w ludzi, wychodzących z kantoru. Hardta jednak między nimi nie było. Wreszcie w oknach pogasły już światła i spuszcza no ciężkie żaluzje.

Wiewióra zaklął szpetnie.

— Spóźniłem się!... A niechże to licha porwie.

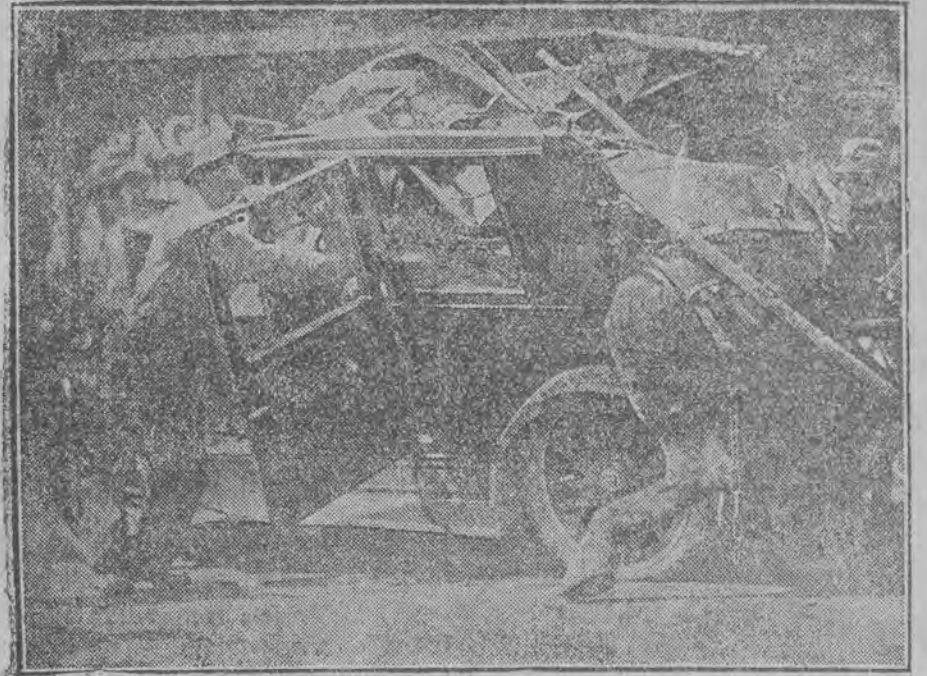
Wypatrywał dorożki, chcąc się udać do domu.

Nagle na przeciwległym chodniku zamajaczyła mu jakaś znana sylwetka.

Przyjrzał się bacznie i — omal nie klasnął w ręce z radości.

Poznał Hardta, który szedł wolno na ulicy, rozglądając się wokół, jakby szukając dorożki.

Wiewióra przygłąną całym ciałem do zimnego muru. (D. d. n.).

Moment zderzenia się samochodu z dorożką, doskonale uchwycony przez reportera-fotografa...

Tajemnica aparatu telefonicznego.

Duch zmarłej niewiasty telefonował po lekarza.

W czasopiśmie spirytystów hiszpańskich p. t. „Lumen“ opowiada nader poważany w Barcelonie lekarz hiszpański następujące przeżycie:

„Pewnej nocy zbudził mnie ze snu gwałtowny dzwonek telefoniczny. W słuchawkę rozlegał się głos kobiety, który zaklinał mnie na wszystko, abym natychmiast pośpieszył do konającego. Po prośbie o adres, który natychmiast został mi wskazany. Dowiedziałem się wówczas, że sprawa dotyczy bogatej i znanej mi filantropki, pani B.

Pośpiesznie się ubrałem i wsiadłem do samochodu. Po drodze zastanawiałem się jeszcze nad wypadkiem. Pani B. chorowała od dłuższego czasu na nerki. Jednakże stan jej nie był groźny i nagle zwrot w jej zdrowiu wydał mi się zagadkowy.

Gdy przybyłem do jej mieszkania wszyscy w domu już spali, a panna służąca, która otworzyła mi drzwi rzekła, że spała tej nocy w sypialni swej pani i nic nie wie o telefonie. Pani B. położyła się spać w najlepszym humorze i zupełnie zdrowa.

Nie mogłem się jednakże zdecydować na opuszczenie mieszkania. Aby mnie uspokoić służąca zaprowadziła mnie pod drzwi sypialni swej pani i zapukała. Nie było odpowiedzi. Powtórzyliśmy pukanie. Nikt w dalszym ciągu nie odpowiadał. Otworzono drzwi. Pani B. leżała martwa na łóżku.

Badania moje stwierdziły, że nie-

szczęśliwa skołała mniej więcej przed czterdziestu minutami. Czas ten pokrywał się całkowicie z chwilą telefonicznej rozmowy. Pani B. umarła więc w chwili, gdy nieznanymi mi głosem telefonicznym wzywał mnie do domu pacjentki.

Następnego dnia udałem się do dyrekcji telefonicznej. Tutaj dowiedziałem się, że w nocy absolutnie nikt nie zgłaszał rozmowy pod mój numer telefoniczny.

Sprawa ta skomplikowała jeszcze oczywiście i tak już dość zagmatwaną sprawę. Lokaj mój słyszał również dzwonek telefoniczny i widział, jak podchodziłem do telefonu. Nigdy nie zdarzyło mi się jeszcze nic podobnego. Chciałbym nadmienić, że nie jestem spirytystą i że zachowywałem się zawsze sceptycznie w stosunku do wszelkich zjawisk okultystycznych.

Dziś i dni następnych!

MOTTO:

„Nie wstydź się przyznać żeś płakał na tym obrazie,

„MAZKA”

(Pieśń miłości macierzyńskiej)

Dramat życiowy podł. motywów Fryd. Hebla, ilustrujące tragiczne dzieje matki zmuszonej oddać krew swej krwi i ciało swego ciała—duszę swej duszy—swo pierworodne dziecko

W rolach głównych: HENNY PORTEN i ERNA MORENA

Kreacja Henny Porten to objawienie miłości macierzyńskiej. Widz wszelkiego pokroju intelektualnego śledzi akcję od pierwszej do ostatniej sceny z zapartym tchem, z niesłabnącym napięciem, pozwalając się porwać sugestywnej głęboko tragicznej grze. Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. SYPNIEWSKIEGO

Wielka demonstracja w Moskwie przeciwko blokadzie finansowej sowietów.

Moskwa, 10 lipca. Specjalna służba telegraficzna „Expressu”.

Wczoraj odbyła się wielka demonstracja na ulicach Moskwy przeciwko blokadzie finansowej Rosji sowieckiej przez państwa zachodnie.

Wygłoszono szereg mów, które skierowane były przeciwko Francji i Anglii. Demonstranci domagali się stworzenia funduszu przez rząd, który byłby zu-

żyty na utrzymanie równowagi życia gospodarczego.

Minister finansów, Sokolnikow, oświadczył przedstawicielom prasy, iż blokada finansowa nie wpłynie na kurs waluty sowieckiej oraz że równowaga budżetu będzie utrzymana. W końcu Sokolnikow zaznaczył, że przemysł sowiecki rozwija się w bardzo szybkim tempie oraz, że urodzaj zapowiada się bardzo dobrze. X.

„Niechaj i one mają „czarne książki” ...

Niesamowita awantura z „wesołą panią”, która zabawiała się w urzędniczkę policji obyczajowej.

W dniu onegdajszym liczni przechodnie ulicy Konstantynowskiej zostali zaalarmowani wieścią, że jakaś urzędniczka policji obyczajowej przeprowadza na ulicy masowe aresztowania kobiet, wśród których znajdowało się bardzo dużo zupełnie przyzwoitych pań.

Na przeraźliwy krzyk zatrzymanych kobiet nadbiegli policjanci, którzy na widok dość podejrzanej urzędniczki, zażądali wylegitymowania się.

Urzędniczka poczuła się jakoś nieswojo. Zbladła trochę i poczęła bełkotać, że nie wie i nie rozumie o co chodzi.

Policjanci powtórzyli swoje żądanie, a pani „urzędniczka” widząc, że na nie

się nie zda cała komedia, wyjęła z torebki legitymację i podała ją policjantom.

Jakież było zdziwienie przedstawicieli bezpieczeństwa publicznego, gdy zamiast spodziewanej legitymacji urzędniczki, względnie paszportu ujrzeli przed sobą mniej dyplomatyczny dowód osobisty, bo... czarną książeczkę, wystawioną na nazwisko „córy Koryntu”, Marii Biskupskiej.

Wobec takiej zmiany sytuacji zwolniono natychmiast zatrzymane kobiety,

zaś niedoszła „urzędniczka policji obyczajowej” znalazła się w komisariacie, gdzie spisano odpowiedni protokół.

Bokser skazany na śmierć we Francji.

Popelniał morderstwa rabunkowe. Specjalna służba telegraficzna „Expressu”.

Paryż, 10 lipca. Wczoraj sąd przysięgłych w Menitheat-Mesolle skazał na karę śmierci niejakiego G.Szlossera za popełnienie morderstwa rabunkowego.

Skazany znany jest jako jeden z najlepszych bokserów.

Harry Peel uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i leży w szpitalu.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu”. Berlin, 10 lipca.

Znany artysta filmowy Harry Peel uległ dzisiaj nieszczęśliwemu wypadkowi przy wysiadaniu z samochodu.

Artystę przewieziono natychmiast do szpitala, gdzie skonstatowano ogólne obrażenia ciała.

Strejk robotników budowlanych w Niemczech.

Berlin, 10 lipca. W Niemczech wybuchł wczoraj strejk robotników budowlanych.

Ogólna liczba strejkujących wynosi przeszło 200 tysięcy.

Gdy dyżurny przodownik, spisujący protokół, zapytał Biskupską, dlaczego zatrzymywała przechodzące kobiety, ta wyzywająco odpowiedziała:

— A cóż to są one lepsze odemnie? Ja chciałam je zatrzymać i odprowadzić do policji obyczajowej. Niech także mają takie same „czarne książeczki” jak ja. — II —

GIEŁDY.

1-sza PRZEDGIEŁDA WARSZAWSKA

Londyn 25,26 Nowy Jork 5,17 Paryż 24,39

2-ga PRZEDGIEŁDA WARSZAWSKA

Dolary 5,20

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 10 lipca.

Nowy Jork 4,86 i jedna szesnastka, Francja 103,60 Belgia 105, Włochy 131,50 Szwajcaria 25,03 Hiszpania 33,48 Portugalia 2,46 Holandia 12,13 i jedna czwarta Danja 23,67 Norwegia 27,70 Szwecja 18,11 Helsingfors 198 Niemcy 20,42 Austria 34,58 Praga 164 Warszawa 25,33.

GIEŁDA PARYSKA

Paryż, 10 lipca.

Londyn 103,60 Nowy Jork 21,32 Belgia 98,75 Hiszpania 309,75 Włochy 79 Szwajcaria 413,25 Danja 437 Holandia 8,52 Norwegia 376 Szwecja 572,25 Rumunia 10,20 Praga 63,40.

DOBRA KSIĄZKA jest najlepszym przyjacielem każdego człowieka. Wielki wybór dobrych książek poleca Wypożyczalnia Książek w językach: polskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim ALFREDA STRAUCHA. ul. Prez. Narutowicza 14. Abonament miesięczny 2 złote

WCALE NIE WIECIE, jak dogodnie zakupywać można sypialki, stołowe, gabinety pojedyncze część i wszystkie inne Meble przy ul. POŁUDNIOWEJ 10. u p. J. MARKOWICZA

Na raty! Za gotówkę! wszelką garderobę damską, męską, dziecianną, również płaszcze gumowe oraz jedwabie na palta i suknie damskie. Wykonuje się też obstalunki z najlepszych materiałów podług najnowszych fasonów.

M. GRANEK, Wólczajska 43, I p. front

Dr. med. BRAUN S. KANTOR L. Prybulski Poludniowa Nr. 23 telef. 40-26. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje od 8 do 9.30r od 41 pół do 8 w

Dr. med. LUBICZ Cegielniana 43 Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Leczenie sztucznym słońcem wyżywno- wem. Przyjmuje od 5—8

Ogłoszenia drobne Kupno i sprzed Wiedeńskie płaszcze gumowe damskie i męskie w wielkim wyborze najtańszej poleca J. Pisterman Piotrkowska 29. Nauka i wychow W 30 lekcjach pod gwarancją wykluczając wszelkie ryzyko, wyucza praktycznie na samodzielnym buchalteryjno-rewizyjnego. Niesamodzielnym, instrukcje w sprawach buchalteryjnych, bilansowych i rewizyjnych — Informacje: Piotrkowska 183. Absolwent wileńskiego seminarjum-Rabinow udziela hebrajskiego, angielskiego, literatury historii i judaiki. Oferty „Pedagog”. 783—3

MOTTO: W naturze sztuka Jedności niech szuka Wykonanie pierwszorzędnych robót włosowych jak też farbowa nie we wszelkich kolorach i odcieniach. w firmie A. F. BITTNER i SYN Dypl. Specjalista Andrzeja 15. P. S. Strzyżenie a la Garçonne tylko system „Antoine” Paris.

Narzędzia i przyrządy ogrodnicze polecają w wielkim wyborze Składy nasion L. Jasińskiego prowadzone od 1870 r. w Łęczycy. Oddział w Łodzi, ul. Andrzeja 10. Cenniki na żądanie. 21-6

Na wypłatę! Agenci swetry do sprzedawania obrazów (szytuchów) ew. na raty poszu kiwani Piotrkowska 89 m. 2. 7041—2

Prasa wiedeńska napada na polskie kluby.

Nieco o powodzi i o meczach, które się z tego powodu nie odbyły.

Wiedeńska prasa a z nią i cała I liga zawodowców udaje, że nie wie co się w Polsce dzieje. Na pół kolumny umieszcza się opisy kolosalnych szkód, poczynionych przez powódź, która całą niemal Małopolskę nawiedziła, przy czym nie pominięto również faktu, że wszystkie boiska sportowe w Krakowie, Przemyślu i t. d. stoją pod wodą. Nie przeszkadza to jednak wiedeńczykom, by napaść na „Cracovię“, która, mając na 11 i 12 b. m. zakontraktowany W.A.C. z powodu powodzi, podczas której woda na jej boisku 3 metry wysokości osiągnęła i boisko to dłuższy czas stojące pod wodą, może w r. b. do urzędzenia na nim zawodów nie będzie się nadawało zmuszoną była umowę z W.A.C.-em zerwać.

Lwowska Pogoń zakontraktowała na 25 i 26 b. m. Simmering, jednakże z powodu niemożności rozegrania w międzyczasie przypadających na nią meczów o mistrzostwo, z których jeden właśnie przypadał na 26 b. m., w dodatku na mecz Polska — Węgry, który

miał się odbyć w ubiegłą niedzielę w Krakowie, a który z powodu powodzi odłożono na 19 b. m. Pogoń zmuszona jest prawie całą swoją drużynę wystawić, a zawody z Simmeringiem odwołać.

Jedynie Vienna niewiadomo z jakich powodów dostała „odkosza“ z Katowic i Bielska, gdyż tam powodzi nie było.

Tej strasznej katastrofy, jaka całą Polskę południową nawiedziła (co odczuły również i kluby sportowe), wiedeńczycy, aczkolwiek o niej dobrze wiedzą, nie biorą pod uwagę lecz napadają na Bogu ducha winne polskie kluby sportowe, odgrajając się „energiczną akcją“ ze strony „Verbandu“, nazywając postępowanie polskich klubów „wygodną bezwzględnością“.

Należy się spodziewać, że P.Z.P.N. podejmie rzuconą sobie rękawicę i wyjaśni wiedeńczykom, jak sprawa stoi i że polskie kluby, ponosząc tak kolosalne straty materialne bez własnej winy, na podobną napaść nie zasłużyły.

Kalendarzyk sportowy na sobotę i niedzielę.

W tygodniu klasa B i C kontynuuje rozgrywki o puchar Ł.Z.O.P.N.-u i tak:

Sobota o godz. 5 popoł.:

Na boisku przy ul. Wodnej mierzą się dwie zawsze rywalizujące z sobą drużyny Hakoah — Concordia. Do tej rozgrywki przystąpi Hakoah prawdopodobnie już z Lipskim w brance, wzmacniając tym samym swe szeregi. Gra zapowiada się niezwykle ciekawie, gdyż obie drużyny, mimo ostatniej przegranej Concordji, znajdują się w jednolitej formie.

„Burza“ gości na swym własnym terenie Bar-Kochbę. Ta ostatnia zwłaszcza po ostatnim zwycięstwie nad T. Z.S. wykazuje systematyczną poprawę w grze i niewątpliwie w pełnym składzie pokona „Burzę“. (Pierwsze spotkanie zakończyło się 1:0 dla Burzy).

Do niemniej zajmujących zawodów należy spotkanie Pogoni (Łódź) z Samsonem w parku. Drużyna Pogoni w ostatnim spotkaniu ze Zjednoczeniem dowiodła nam, że i jej się również należy prym w mistrzostwie.

W Zgierzu gra Orle z tamtejszym Sokole mna boisku ostatniego.

Niedziela, godz. 11 rano:

Ze spół W.K.S., najpoważniejszy pretendent na mistrza klasy B. zmierzy się na boisku Turystów z swym najgroźniejszym konkurentem G.M.S.

Ewentualna przegrana W.K.S. może wysunąć kandydaturę na mistrza swego przeciwnika, któryby później miał już ułatwione pole do działania.

Rapid gości sympatycznych rudzian, którzy poza ambicją w grze żadnych dodatknych walorów nie posiadają — w przeciwieństwie do Rapidu, który rozporządza ładną techniką.

Szturm wyjeżdża do Pabjanic, gdzie zmierzy się P.T.C. Będzie to druga, a zarazem rewanżowa rozgrywka na boisku P.T.C. (przy wspólnym porozumieniu).

Victoria ze Zgierza gra ze Zjednoczeniem.

Godz. 5 popoł.:

W zawodach towarzyskich spotykają się „Siła“ z Sokolem (Zgierz) na boisku tego ostatniego, Szturm II z P.T.C. II w Pabjanicach, a w Zgierzu Union II z tamtejszą czołową drużyną Zgierskiem tow. sport.

Złot harcerski pod Pabjanicami.

Odbywane rokrocznie złoty i kursy harcerskie służą za sprawdzian wartości harcerza w polu; są próbierzem jego indywidualnego wyrobienia na tle natury — szkołą w dalszym gruntowaniu wiadomości technicznych i sportowych. Niemało siły woli od kierownictwa i dużej dozy zahartowania wymaga tryb życia obozowego; to też mimo fatalnej aury złoty odbyć się musiał, a program został przeprowadzony dostatecznie w takich nawet warunkach atmosferycznych.

Po konkursach w urządzeniu obozu, w specjalnościach technicznych i użyteczności publicznej jak np. samarytanizm, obóz otwarto dla publiczności w dniu 4 i 5 lipca.

Przebiegłszy pogody w dniu świątecznym ściągnęły wielotysięczną publiczność pabjaniczian do obozowiska. Gwar życia obozowego, ład i porządek w namiocie, sprawność fizyczna zespołów ćwiczących zdołały podbić serca pabjaniczian dla harcerstwa.

Poza istotnymi korzyściami, jakie osiągają harcerze z pobytu w obozie, niemała też jest wartość propagandystyczna całej tej imprezy. W sobotę 4 lipca na boisku P.T.C. po uprzednim przygotowaniu terenu i urządzeniu przywódczej skoczni odbyły się zawody lekko-atletyczne dla starszych.

Wyniki osiągnięte są doskonałe nie tylko jak na poziom harcerski, ale w ogóle okręgu łódzkiego.

Udział zawodników harcerzy Ł. K. S. z C. Rębowskiem jako kierownikiem zawodów przyczynił się niewątpliwie do wysokiego poziomu.

Wyniki:

100 m. — 11,5 Kozłowski (Łódź)
02 m. w tyle Renke (Piortków)
2,500 m. naprzelaj
Starosta 7,43.
Berłowski

SKOK WDAL.

Sas — 5,57, Rębowski 5,41, Maciaszczyk 5,83

SKOK WZWYZ

Maciaszczyk, 160 Sas 150, Rębowski 155

DYSK

Sas 31,01, Rębowski 30,35.

KULA.

Sas 9,43, Rębowski 883.

OSZCZEP.

Rębowski 35,69, Kozłowski 34,10.

Zawodników występowało 47. Propaganda zatem lekkiej atletyki z okazji złotu h. na gruncie pabjanickim powinna zrobić swoje Urządzone skocznie umożliwi klubom pabjanickim odbywanie treningu.
Cz. Rębowski.

Na marginesie meczu Austria—Szwecja (4:1).

Taki tytuł umieścił szwedzki dziennik sportowy „Idrottsbladet“ o meczu Austria — Szwecja, który Szwecja zupełnie niezasłużenie przegrała.

Szwedzi byli w polu bezwzględnie lepsi, zawodzili jednak przed bramką. Kombinacyjnie, drużyna szwedzka stała o klasę lepiej od swego przeciwnika, natomiast reprezentacja Austrii z inicjatywy niezrównanego Horvata, parła przebojowymi trójkami: Horvat-Häusler-Nemes, to znowu, Schneider-Swatosch-Wessely i właśnie zastosowanie tej taktyki zawdzięcza ona zwycięstwo. Pierwsza trójka za jej piękną akcję była owacyjnie oklaskiwana przez publiczność.

Możemy sobie przedstawić, jak będzie grać trójka: Nemes-Häusler-Hess w dniu 15 b. m. w Łodzi, ta trójka, która już tyle lat gra ze sobą i która jest najlepszą trójką na kontynencie.

Powracając do rzeczy, Austria sama twierdzi, że szwedzi mieli tuzin pozycji, t. zw. murowanych do strzelania bramek, zaś austriacy ani połowy tego. — Dzięki jednak pięknej grze trójki, Ne-

mes-Häusler-Horvat, austriacy strzelili 4 bramki, a szwedzi zaledwie połowę.

Wiedeń—Gefle 7:3 (2:1).

Reprezentacja Wiednia grała z reprezentacją podokręgu Sztokholmu, Gefle, bijąc ją 7:3. Zawody odbyły się we wtorek w obecności 6000 widzów.

TELEGRAM z OSLO
KINO „ODEON“ w ŁODZI

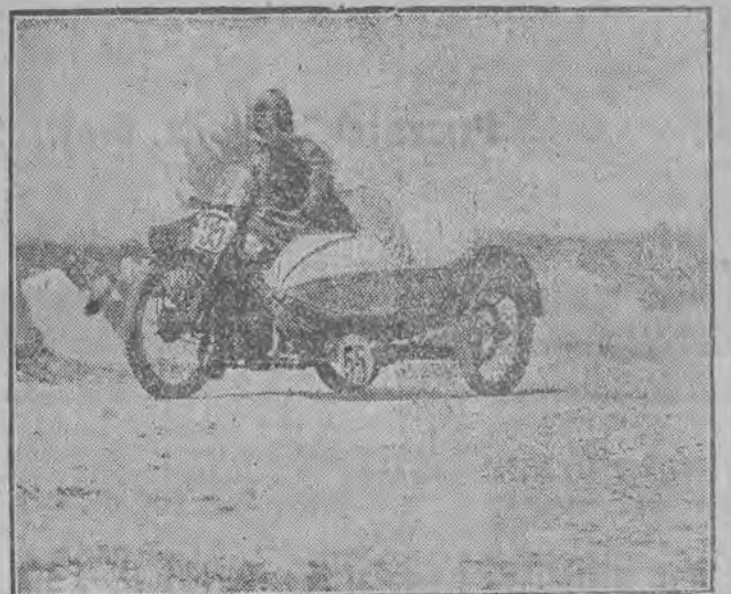
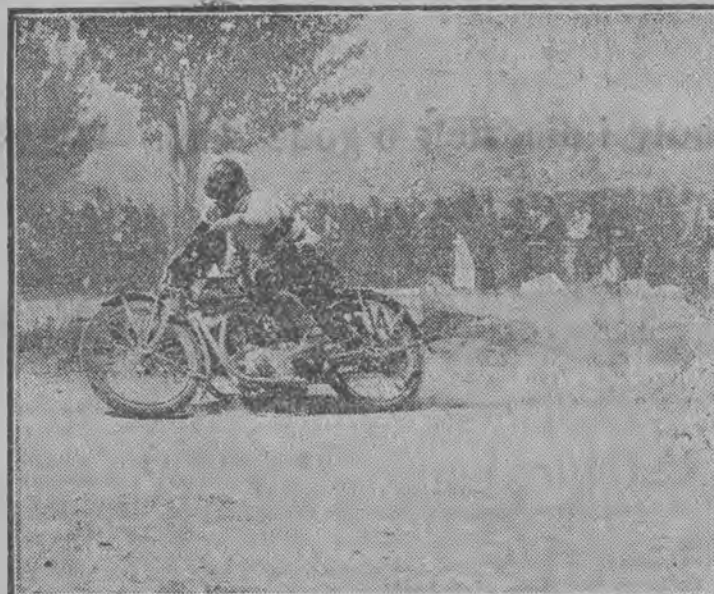
AMUNDSEN POWRÓCIŁ

ZDJĘCIA FILMOWE WYSYŁAMY
NORDISK.

—————

CZYTAJ CIE

„Republikę“

Dwa zdjęcia z ostatnich wyścigów motocyklowych w Wiedniu. Karol Gail i Mayer na swych stalowych rumakach.

KINO-TEATR
„REDUTA”
 NARUTOWICZA 20. TEL. 50.

==== Dziś wspaniała premiera! ====

CÓRKA LICHWIFIARZA

Wiecznie aktualna tragedia tych, którzy żyją kosztem innych...

W roli głównej urocza

==== **LEE PARRY** ====

„DWA ANANASY”

głośna farsa amerykańska w 2 aktach.

Nadprogram: „PATHE REVUE” Nadprogram

Aktualności: wyrób kul bilardowych i pokaz doskonałych figur karambolowych.

Ceny miejsc od 1 Zł.

Początek o godz. 6-ej. Soboty i niedziele o godz. 4-ej. Ostatni seans o 10-ej.

Prenumerata: W Łodzi zł. 3.50 miesięcznie—Zamiejscowa 5 złotych miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. —
 Odnoszenie do domu 30 groszy

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10 spałt.; W TEKŚCIE 40 gr. za wiersz milimetry (na str. 4 spałt.). NEKROLOGI I NADESLANE: 30 gr. za wiersz milimetry (na str. 4 spałt.). Zareczynowe i zasiub. po tekście 10 zł. Zamiejscowe o 50 proc. Zagran. o 100 proc. droż. Za terminow. druk ogłoszeń administr. nie odpowiada. Drobnie 10 gr. Posyłanie pracy 5 groszy. Najmniejsze 30 gr.

„Express Wieczorny” i „Republika” łącznie zł. 7.50.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska № 49.
 Telefony redakcji: 27-24, 36-43, 36-44 — —
 Telefon administracji 22-14. — — —

Godziny przyjęć redakcji 6 —7
 po poł. Rękopisów niezamówio-
 nych nie zwraca s'ę. — — —

Ogłoszenia kolorowe (mi-
 nimalna wielkość ćwierć
 strony) 100 procent drożej